

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Sa/26/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7019200587
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tamara Sklenárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7019200587.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach sudkyňou JUDr. Tamarou Sklenárovou, v právnej veci žalobcu: O.. H. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX S., K. Z. X, zastúpeného advokátskou kanceláriou Q.B.F. VYRVA, s. r. o., so sídlom 821 05 Bratislava, Mierová 48/B, IČO: 36 651 745, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa Bratislava, so sídlom 816 63 Bratislava, Ul. 29. augusta 8-10, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne zo dňa 04. 07. 2019, č. XXX XXX XXXX X a zo dňa 14. 08. 2019, č. XXX XXX XXXX X, takto

rozhodol:

I. Krajský súd z r u š u j e rozhodnutie generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne zo dňa 04. 07. 2019 č. XXX XXX XXXX X a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava zo dňa 30. 04. 2019, č. XXX XXX XXXX X, ako aj rozhodnutie Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne zo dňa 14. 08. 2019, č. XXX XXX XXXX X a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava zo dňa 24. 06. 2019 č. XXX XXX XXXX X a vec v r a c i a žalovanej na ďalšie konanie.

II. Žalobcovi p r i z n á v a proti žalovanej právo na úplnú náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozhodnutím zo dňa 04. 07. 2019 č. XXX XXX XXXX X Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o sociálnom poistení), zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 30. 04. 2019, č. XXX XXX XXXX X, ktorým bola podľa § 70 ods. 1 cit. zákona zamietnutá žiadosť žalobcu o invalidný dôchodok a súčasne podľa § 70 ods. 2 a § 112 ods. 4 cit. zákona zamietnutá jeho žiadosť o zvýšenie sumy invalidného dôchodku.

2. V odôvodnení tohto rozhodnutia uviedol, že žalobca písomnou žiadosťou zo dňa 25. 02. 2019 požiadal o priznanie invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení z dôvodu, že dňa 26. 02. 2019 dodatočne zaplatil poistné na dôchodkové poistenie podľa § 142 ods. 3 písm. d) cit. zákona za obdobie od 01. 01. 2010 do 31. 12. 2010. Žalovaná citujúc ustanovenia § 70 ods. 1 a § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení poukázala na to, že posúdenie zdravotného stavu a vyslovenie odborného lekárskeho záveru o tom, či invalidita vznikla a od akého dátumu, patrí výlučne do vecnej pôsobnosti posudkového lekára sociálneho poistenia, ktorý zdravotný stav posúdi na základe predložených odborných lekárskeho nálezov. Žalobca bol uznaný za invalidného na základe posúdenia jeho zdravotného stavu posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice dňa 08. 08. 2012 podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení na účely § 70 ods. 2 cit. zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 80% a jeho invalidita vznikla v čase nezaopatrenosti dieťaťa, pričom presný dátum vzniku invalidity určený nebol. Na základe uvedeného posudku bol žalobcovi rozhodnutím zo dňa 05. 09. 2012 priznaný invalidný dôchodok od 17. 08. 2011 podľa § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení. V čase zisťovacej lekárskej prehliadky konanej dňa 08.

08. 2021 žalobca nebol poistencom, pretože nezískal ani jeden deň obdobia dôchodkového poistenia. Pretože invalidita u neho vznikla ešte v čase, kedy bol nezaopatreným dieťaťom, t. j. nemal status poistenca, nie je možné jeho nárok na invalidný dôchodok posudzovať podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 cit. zákona môže vzniknúť nezaopatrenému dieťaťu, ktoré je poistencom už v čase posudzovania zdravotného stavu. Žalovaná ďalej s poukazom na znenie § 60 ods. 1 a ods. 5, § 142 ods. 3 zákona o sociálnom poistení konštatovala, že dodatočné doplatenie poistného podľa § 142 ods. 3 písm. d) cit. zákona za obdobie od 01. 01. 2010 do 31. 12. 2010 nezakladá u žalobcu nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona, pretože poistné bolo zaplatené až dňa 26. 02. 2019 (t.j. po zisťovacej lekárskej prehliadke). Na základe lekárskeho posudku zo dňa 08. 08. 2012 bol žalobca uznaný za invalidného v čase, keď bol nezaopatreným dieťaťom a nie poistencom. Dodatočným doplatením poistného teda spätne nezískal status poistenca na účely invalidity podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Dodatočné doplatenie poistného podľa § 142 ods. 3 písm. d) cit. zákona za obdobie od 01. 01. 2010 do 31. 12. 2010 preto nemá žiadny vplyv na výšku invalidného dôchodku, priznaného podľa § 70 ods. 2 cit. zákona, pretože suma invalidného dôchodku je určená podľa § 73 ods. 3 cit. zákona v znení zákona č. 439/2004 Z. z. a osobný mzdový bod 0,67 je stanovený pevne. Získanie obdobia dôchodkového poistenia dodatočným doplatením poistného nemá vplyv na nárok a určenie sumy invalidného dôchodku priznaného podľa § 70 ods. 2 cit. zákona, nakoľko nárok na tento druh invalidného dôchodku nie je podmienený splnením podmienky potrebného počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia a jeho vznik je viazaný najskôr na deň dovŕšenia 18 rokov veku. V súlade s § 72 ods. 3 zákona o sociálnom poistení sa u fyzickej osoby, ktorá sa stala invalidnou v období, v ktorom je nezaopatreným dieťaťom, považuje podmienka získania potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia za splnenú. Vychádzajúc zo znenia § 73 ods. 3 tohto zákona v znení zákona č. 439/2004 Z. z., žalovaná uviedla, že fyzickým osobám uvedeným v § 70 ods. 2 citovaného zákona, ktoré majú percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%, sa neurčuje priemerný osobný mzdový bod z vymeriavacích základov získaných v rozhodujúcom období - pred splnením podmienok nároku - t. j. pred invaliditou, ale je pre ne zákonom jednotne stanovená hodnota osobného mzdového bodu 0,67. Sú to fyzické osoby, ktoré vzhľadom na svoj zdravotný stav nezískali a ani nemohli získať status poistenca. Výpočet sumy invalidného dôchodku fyzickej osobe preto nevychádza z výkonu skutočnej zárobkovej činnosti, ani ňou získaného obdobia dôchodkového poistenia. Keďže dodatočným zaplatením poistného na dôchodkové poistenie žalobcovi nevznikol spätne status poistenca, nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona žalobcovi nevznikol. Dodatočné doplatenie poistného žalobcom nemá vplyv ani na výšku invalidného dôchodku priznaného podľa § 70 ods. 2 zákona, pretože suma invalidného dôchodku je určená podľa ustanovenia § 73 ods. 3 zákona a podmienka potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia sa považuje za splnenú. Keďže žalobca v odvolacom konaní nepredložil žiadne dôkazy, ktorými by spochybnil správnosť rozhodnutia o uplatnenom nároku na invalidný dôchodok, odvolací správny orgán vyhodnotiac každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti dospel k záveru, že odvolanie žalobcu dôvodné nie je.

3. Žalobca sa včas podanou správnu žalobou zo dňa 31. 07. 2019, doručenou Krajskému súdu v Košiciach dňa 01. 08. 2019, domáhal zrušenia v bode 1 odôvodnenia rozsudku citovaného rozhodnutia Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne, ako aj správneho orgánu prvého stupňa a vrátenia veci žalovanej na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov a rozporu skutkového stavu, ktorý vzala žalovaná za základ svojich rozhodnutí s obsahom administratívneho spisu.

4. Namietal, že vo veci konajúce správne orgány nesprávne posúdili splnenie podmienok pre priznanie jeho nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. V danom prípade žalovaná bez opory v zákone odmietla prihliadnúť pri posudzovaní jeho nároku na invalidný dôchodok na obdobie od 01. 01. 2010 do 31. 12. 2010, za ktoré dňa 26. 02. 2019 dodatočne zaplatil poistné na dôchodkové poistenie. V tejto súvislosti uviedol, že skutočnosť nezaopatrenosti má význam pre potreby vzniku nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, avšak jej trvanie a vznik invalidity počas tohto trvania neznamená automatické vylúčenie nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 cit. zákona. Ak dôjde k dodatočnému zaplateniu poistného na dôchodkové poistenie (§ 142 ods. 3 zákona o sociálnom poistení) s následkom vzniku statusu poistenca v súlade s § 6 ods. 2 v spojení s § 60 ods. 5 zákona o sociálnom poistení a je splnená podmienka počtu rokov dôchodkového poistenia v zmysle § 70 ods. 1 cit. zákona (aj titulom dodatočného zaplatenia poistného na dôchodkové poistenie), vzniká nárok na invalidný dôchodok aj podľa § 70 ods. 1 zákona

o sociálnom poistení. Z hľadiska nezaopatrenosti a jej vplyvu na nároky osôb na dôchodkovú dávku vo forme invalidného dôchodku je rozhodná právna skutočnosť dosiahnutie veku 16 rokov (ustanovenie § 142 ods. 3 písm. d) zákona o sociálnom poistení), ktorej právnym následkom je, že ak dôjde ku vzniku invalidity pred dosiahnutím tohto veku, nie je možné zo strany invalidnej osoby dodatočne zaplatiť poistné na dôchodkové poistenie a tým nie je možné splniť podmienky pre vznik nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 cit. zákona. Sú však prípady, kedy je možné dodatočne zaplatiť poistné na dôchodkové poistenie (§ 142 ods. 3 písm. d) cit. zákona) a získať tak obdobie dôchodkového poistenia, ktoré v prípade nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 2 cit. zákona nie je podmienkou pre jeho vznik, avšak je podmienkou pre vznik nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 cit. zákona, ako je tomu aj v tomto prípade, keďže žalobca mal v čase vzniku invalidity, ktorá je nepochybne určená na deň 17. 08. 2011, 18 rokov a 258 dní. Žalovaná bez opory v zákone odmietla prihladiť pri posudzovaní jeho nároku na invalidný dôchodok na obdobie od 01. 01. 2010 do 31. 12. 2010, za ktoré dňa 26. 02. 2019 dodatočne zaplatil poistné na dôchodkové poistenie. V tejto súvislosti upriamil pozornosť na znenie § 60 ods. 5, ako aj § 6 ods. 2 cit. zákona o sociálnom poistení, v zmysle ktorých za obdobie dôchodkového poistenia je potrebné považovať aj obdobie podľa § 142 ods. 3, za ktoré bolo dodatočne zaplatené poistné na dôchodkové poistenie, čo v danom prípade u žalobcu zakladá status poistenca, pričom tento právny následok trvá bez ohľadu na plynutie času, keďže zákon o sociálnom poistení priamo zakladá právo na dodatočné zaplatenie poistného aj spätne. Žalobca doplatením poistného za uvedené obdobie po dovŕšení veku 16 rokov, avšak pred vznikom invalidity splnil podmienku potrebnej doby dôchodkového poistenia. Preto konečné tvrdenie žalovanej, že z tvrdenia, že nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení vznikne nezaopatrenému dieťaťu len vtedy, ak je poistencom vyplýva nemožnosť spätého doplatenia poistného s právnym následkom vzniku postavenia poisteného, považuje za absurdné, odporujúce zákonu a poškodzujúce práva a záujmy žalobcu ako účastníka konania. V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozsudky Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Sd/56/2015 a 5Sd/42/2016, vydané v skutkovo aj právne obdobných prípadoch. Žalobca zároveň poukázal aj na to, že odvolací správny orgán v rozpore s obsahom administratívneho spisu konštatoval, že žalobcovi nebol v odbornom posudku o invalidite stanovený presný dátum invalidity, pretože skutočnosť, že žalobca sa stal invalidným podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení odo dňa 17. 08. 2011, vyplýva z odborného posudku o invalidite zo dňa 04. 06. 2019. Vychádzajúc z uvedeného bolo povinnosťou žalovanej postupovať podľa § 81 ods. 1 veta štvrtá zákona o sociálnom poistení, v zmysle ktorého ak poistenec splnil podmienky nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 a 2, vypláca sa invalidný dôchodok, ktorého suma je vyššia. Uvedený argument o možnosti súbehu nárokov na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 a podľa § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení je teda aktuálny aj vzhľadom na § 81 ods. 1 veta štvrtá zákona o sociálnom poistení. Tvrdenie žalovanej, že dodatočným doplatením poistného žalobca ne získal spätne postavenie poistenca, a preto dodatočné doplatenie poistného nemá vplyv na výšku invalidného dôchodku, keďže pri určení sumy invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení sa pracuje s konštantou osobného mzdového bodu, ktorý sa doplatením nemení žalobca považuje za odporujúce ustanoveniam § 6 ods. 2 v spojení s § 60 ods. 2, 4 a 5 a § 142 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, aj ustálenej judikatúre súdov Slovenskej republiky, čím z jej strany dochádza k nerešpektovaniu základného princípu právneho štátu, a to právnej istoty.

5. Rozhodnutím zo dňa 14. 08. 2019, č. XXX XXX XXXX X Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne podľa § 218 ods. 2 zákona o sociálnom poistení zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 24. 06. XXXX, Č.. XXX XXX XXXX X, ktorým bola podľa § 70 ods. 1 cit. zákona zamietnutá žiadosť žalobcu o priznanie invalidného dôchodku zo dňa 14. 05. 2019.

6. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia okrem skutočností, vyplývajúcich z odôvodnenia rozhodnutia žalovanej zo dňa 04. 07. 2019 (bod 2 odôvodnenia rozsudku) vyplýva aj to, že presný dátum vzniku invalidity žalobcu nebol posudkovým lekárom sociálneho poistenia pri zisťovacej prehliadke určený, pričom dátum, od ktorého mu bol invalidný dôchodok priznaný, bol určený v súlade s jeho žiadosťou (17. 08. 2011). Žalovaná konštatovala, že z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že žalobca po doplatení poistného za obdobie od 01. 01. 2010 do 31. 12. 2010 a po zamietnutí žiadosti z 25. 02. 2019 o zvýšenie invalidného dôchodku z titulu doplatenia poistného opakovane požiadal ďalšou neformálnou žiadosťou zo dňa 14. 05. 2019 o posúdenie zdravotného stavu pre účely nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, na základe ktorej bol posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice, ktorý dňa 04. 06. 2019 vyhotovil odborný posudok o invalidite, podľa ktorého je žalobca naďalej invalidný podľa § 70 ods. 2

zákona o sociálnom poistení (t. j. z mladosti) a súčasne od 17. 08. 2011 aj invalidný podľa § 71 ods. 1 cit. zákona, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 80% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, pričom jeho invalidita vznikla rovnako v čase, kedy bol nezaopatreným dieťaťom, keďže podľa potvrdenia Hotelovej akadémie v Košiciach zo dňa 20. 06. 2012 v čase vzniku invalidity bol študentom strednej školy, t. j. spĺňal podmienky nezaopatrenosti v zmysle § 9 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Posudkový lekár sociálneho poistenia svoj odborný záver zo dňa 04. 06. 2019 oprel o odborné lekárske nálezy, z ktorých vyplýva, že zdravotné ťažkosti nastali u žalobcu počas štúdia na strednej škole. Ako rozhodujúce zdravotné postihnutie u žalobcu určil choroby pohybového a podporného aparátu, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 80% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, platnou pre daný druh zdravotného postihnutia podľa kapitoly XV, oddielu H, položky 1, písm. a) prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení rovnako, ako pri posúdení zdravotného stavu v rámci zisťovacej lekárskej prehliadky dňa 08. 08. 2012. Pretože invalidita vznikla v čase, kedy bol žalobca nezaopatreným dieťaťom, t. j. nemal status poistenca, bol v rámci pojmológie zákona o sociálnom poistení fyzickou osobou, preto nebolo možné jeho nárok na invalidný dôchodok posudzovať podľa § 70 ods. 1 cit. zákona a pretože poistné bolo zaplatené dňa 26. 02. 2019, ani dodatočným doplatením poistného na dôchodkové poistenie nevznikol žalobcovi späťne k dňu 17. 08. 2011 status poistenca. Preto žalobcovi nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 cit. zákona nevznikol, nakoľko v čase zisťovacej lekárskej prehliadky dňa 08. 08. 2012 nebol poistencom, bol posudzovaný a uznaný za invalidného ako fyzická osoba, a preto ani posudkový lekár nemohol posúdiť jeho zdravotný stav na účely § 71 ods. 1 zákona, teda ako poistenca. Mohol posúdiť jeho zdravotný stav iba ako fyzickej osoby. Žalovaná konštatovala, že dodatočné doplatenie poistného na dôchodkové poistenie nemá žiaden vplyv na určenie sumy invalidného dôchodku fyzickej osoby, ktorej invalidita vznikla v čase, kedy bola nezaopatreným dieťaťom, nejde o zaplatenie dlžného poistného. Keďže dodatočným zaplatením poistného na dôchodkové poistenie nevznikol žalobcovi späťne status poistenca, nárok na invalidný dôchodok podľa ustanovenia § 70 ods. 1 zákona žalobcovi nevznikol. Pretože nenastala zmena v dátume vzniku jeho invalidity a ani invalidita nevznikla z dôvodu zmeny zdravotného stavu alebo zmeny rozhodujúceho zdravotného postihnutia, nový posudkový záver posudkového lekára sociálneho poistenia zo dňa 04. 06. 2019 nemal vplyv na zmenu v posúdení nároku žalobcu na invalidný dôchodok. Preto bola predmetná žiadosť žalobcu zo dňa 14. 05. 2019 o priznanie invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 cit. zákona bola zamietnutá správne a v súlade s platnými právnymi predpismi o sociálnom poistení. Námiety žalobcu o diskriminačnom prístupe Sociálnej poisťovne k dôchodkovým nárokom žalobcu v porovnaní s prípadmi, o ktorých rozhodol Krajský súd v Košiciach v ním citovaných rozsudkoch považovala žalovaná za neopodstatnené keďže ide o rozsudky, ktoré sú individuálnym právnym aktom, a nie zovšeobecneným právnym názorom. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. 3Sd/42/2016-26 zo dňa 20. 07. 2016, ktorým súd v skutkovo podobnej právnej veci potvrdil správnosť postupu Sociálnej poisťovne.

7. Žalobca sa včas podanou žalobou zo dňa 10. 09. 2019, doručenou Krajskému súdu v Košiciach dňa 12. 09. 2019, zaevidovanou pod spisovou značkou 6Sa/19/2019, ktorej dôvody korešpondujú s dôvodmi jeho správnej žaloby zo dňa 31. 07. 2019 (bod 3 a odôvodnenia rozsudku), domáhal zrušenia v bode 5 odôvodnenia rozsudku citovaného rozhodnutia Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne, ako aj správneho orgánu prvého stupňa a vrátenia veci žalovanej na ďalšie konanie z rovnakých právnych dôvodov. S poukazom na znenie § 70 ods. 1 a ods. 2 zákona o sociálnom poistení zdôraznil, že povinnosťou žalovanej je zistiť presný deň vzniku invalidity, pretože inak by nemohla zistiť, či ide o invaliditu podľa ods. 1, resp. ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia. Pre zisťovanie tohto dňa je rozhodným ustálenie zdravotného stavu, z čoho vyplýva, že dňom vzniku invalidity je deň, kedy osoba stratila schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 %. V danom prípade uvedené vyplýva z odborného posudku o invalidite zo dňa 04. 06. 2019, ktorý jednoznačne stanovil dátum vzniku invalidity u žalobcu ako deň 17. 08. 2011, dokonca aj s dovetkom „pre účely podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení“.

8. Krajský súd v Košiciach svojim uznesením č. k. 1Sa/26/2019 - 95 zo dňa 30. 09. 2021 spojil veci vedené na krajskom súde pod spis. zn. 1Sa/26/2019 a pod spis. zn. 6Sa/19/2019 na spoločné konanie, pretože v danom prípade boli splnené podmienky pre ich spojenie podľa § 65 ods. 1 a ods. 2 SSP, keďže tieto veci spolu skutkovo súvisia a týkajú sa rovnakých účastníkov, s tým, že konanie bude naďalej vedené pod spis. zn. 1Sa/26/2019.

9. Žalovaná v písomných vyjadreniach k jednotlivým žalobám zo dňa 04. 09. 2019 a 25. 05. 2020 navrhla, aby správny súd správne žaloby žalobcu ako neďôvodné zamietol zo skutkových aj právnych dôvodov, obsiahnutých v napadnutých rozhodnutiach či už správneho orgánu prvého stupňa, resp. odvolacieho správneho orgánu, ktoré zopakovala s tým, že námietky žalobcu v podaných žalobách nie sú opodstatnené.

10. V replike zo dňa 02. 10. 2019 žalobca zotrval na svojej argumentácii, uvedenej v podaných žalobách v celom rozsahu. Opätovne zdôraznil, že žiadne ustanovenie zákona č. 461/2003 Z. z. nevyklučuje trvanie dôchodkového poistenia aj v dobe nezaopatrenosti a nezaopatrenosť nemá vplyv na možnosť dodatočného zaplatenia poistného aj za obdobie nezaopatrenosti, pretože v ustanovení § 142 ods. 3 písm. d) zákon o sociálnom poistení túto možnosť priamo pripúšťa. Zotrval na presvedčení, že dodatočným zaplatením poistného došlo ku vzniku dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 5 v spojení s ustanovením § 142 ods. 3 písm. d) zákona o sociálnom poistení s tým, že následkom riadneho zákonného poistenia došlo v jeho prípade aj ku vzniku jeho postavenia poistenca v súlade s ustanovením § 6 ods. 2 zákona o sociálnom poistení. V závere poukázal aj na skutočnosť, že dodatočným doplacením poistného na dôchodkové poistenie žalobca získal pre potreby rozhodnutia o priznaní invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení potrebnú dobu dôchodkového poistenia a vzhľadom na nesporne trvajúcu invaliditu s rozsahom postihnutia 80% oproti zdravému človeku sú u neho splnené všetky zákonné podmienky pre priznanie nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení (tzn. invalidita, potrebná doba poistenia, neexistencia nároku na starobný dôchodok).

11. Žalovaný dupliku k replike žalobcu, ktorá mu bola riadne doručená, nepodal.

12. Správny súd v konaní podľa § 177 a nasl. zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) preskúmal zákonnosť napadnutých rozhodnutí jednotlivých organizačných zložiek žalovanej, ako aj postup, ktorý ich vydaniu predchádzal a po oboznámení sa s obsahom jej administratívneho spisu dospel k záveru, že žalobám žalobcu zo dňa 31. 07. 2019 a 10. 09. 2019 je potrebné priznať úspech.

13. Z administratívneho spisu žalovanej i obsahu súdnych spisov súd zistil, že na základe žiadosti zo dňa 26. 03. 2012, spísanej dňa 08. 08. 2012, bol žalobcovi rozhodnutím žalovanej zo dňa 05. 09. 2012 č. XXX XXX XXXX X, podľa § 70 ods. 2 a § 82 zákona o sociálnom poistení od 17. 08. 2011 priznaný invalidný dôchodok ako osobe, ktorá sa stala invalidnou v období, v ktorom bola nezaopatreným dieťaťom, mala na území Slovenskej republiky trvalý pobyt s tým, že nárok na tento dôchodok mu vznikol najskôr dovŕšením 18 rokov veku. Suma dôchodku bola určená podľa § 73 ods. 3 citovaného zákona. Podkladom pre vydanie tohto rozhodnutia bol posudok posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice zo dňa 08. 08. 2012, z obsahu ktorého vyplýva, že žalobca je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 80% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, pričom jeho invalidita vznikla v čase jeho nezaopatrenosti. Podľa potvrdenia Hotelovej akadémie v Košiciach zo dňa 20. 06. 2012, bol totiž žalobca v čase vzniku invalidity študentom strednej školy, teda spĺňal podmienky nezaopatrenosti dieťaťa v zmysle zákona o sociálnom poistení. V čase zisťovacej lekárskej prehliadky konanej dňa 08. 08. 2012 nebol poistencom, pretože nezískal ani jeden deň obdobia dôchodkového poistenia.

14. Dňa 25. 02. 2019 žalobca v súlade s § 142 ods. 3 písm. d) zákona o sociálnom poistení dodatočne zaplatil poistné na dôchodkové poistenie za obdobie od 01. 01. 2010 do 31. 12. 2010 z vymeriavacieho základu 2 240,59 eur, ako to vyplýva z ním predloženého dokladu opatreného pečiatkou Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, ako aj z potvrdenia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice zo dňa 24. 04. 2019, kde je však uvedený ako deň dodatočného zaplatenia poistného deň 26. 02. 2019.

15. Písomnou neformálnou žiadosťou zo dňa 25. 02. 2019 žalobca požiadal žalovanú o priznanie invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Žiadosť odôvodnil dodatočným zaplatením poistného v súlade s § 142 ods. 3 písm. d) citovaného zákona za obdobie od 01. 01. 2010 do 31. 12. 2010, t. j. za obdobie pred vznikom invalidity, v dôsledku čoho získal postavenie poistenca a zároveň žiadal, aby žalovaná pri určení jeho sumy postupovala v súlade s § 81 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Táto jeho žiadosť bola zamietnutá rozhodnutím žalovanej zo dňa 30. 04. 2019.

16. Neformálnou žiadosťou zo dňa 18. 02. 2019 a následne aj zo dňa 14. 05. 2019 žalobca zároveň požiadal o posúdenie straty schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a určenie dátumu vzniku jeho invalidity, ako to vyplýva z písomnej žiadosti, spisanej na prvostupňovom posudkovom orgáne, ktorá bola v ten istý deň elektronicky odstúpená Sociálnej poisťovni, pobočka Košice.

17. Na jej základe bol zdravotný stav žalobcu posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice, ktorý vo svojom posudku zo dňa 04. 06. 2019 konštatoval, že žalobca je naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou na účely § 70 ods. 2 citovaného zákona. Zároveň od 17. 08. 2011 je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou na účely § 70 ods. 1 citovaného zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 80%. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie u neho boli určené choroby pohybového a podporného aparátu, nádory kostí, svalstva a mäkkých tkanív, zhubné nádory kostí, svalstva a mäkkých tkanív počas onkologickej liečby, zaradené do kap. XV, odd. H, pol. 1, písm. a) prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení, ktorému ochoreniu zodpovedá miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 80% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Zo záveru tohto posudku vyplýva, že ide o 27-ročného posudzovaného, s ukončeným 1. stupňom vysokoškolského vzdelania, ktorý pracuje ako SZČO, ktorý bol dňa 08. 08. 2012 posúdený na základe žiadosti o invalidný dôchodok zo dňa 08. 08. 2012 na účely ustanovenia § 70 ods. 2 zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 80% s dátumom vzniku v čase nezaopatrenosti, nakoľko v tom čase bol študentom strednej školy. Keďže v čase posúdenia nebol poistencom, len fyzickou osobou, na účely ustanovenia § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení nebol posúdený, poisťné na dôchodkové poistenie si doplatil až dňa 26. 02. 2019, skoro 7 rokov po prvotnom posúdení za obdobie od 01. 01. 2010 do 31. 12. 2010. Aj pri kontrolných prehliadkach v roku 2014 a 2016 bol posúdený len na účely § 70 ods. 2 zákona. Dňa 14. 05. 2019 požiadal o posúdenie zdravotného stavu na účely ustanovenia § 70 ods. 1 zákona po dodatočnom zaplatení poisťného na dôchodkové poistenie. Menovaný dňa 27. 05. 2011 spadol z motorky a udrel si ľavé stehno. Postupne narastali bolesti v oblasti konca stehna, opakovane bol vyšetrený na Klinike úrazovej chirurgie, kde bol stav uzatvorený ako organizujúci hematóm a parciálne poškodenie stehenného svalu. Od 17. 08. 2011 bol hospitalizovaný na Klinike úrazovej chirurgie v Košiciach, kde mu boli realizované zobrazovacie vyšetrenia a to RTG aj MRI vyšetrenie ľavej dolnej končatiny s nálezom expanzívneho procesu v oblasti distálneho femuru vľavo s deštrukciou ventrálnej kortikalis a prerastaním do mäkkých častí extraoseálne multicystického charakteru. Dňa 23. 08. 2011 bol preložený na Kliniku ortopédie Fakultnej nemocnice L. Pasteura, kde bol hospitalizovaný do 30. 08. 2011. Dňa 25. 08. 2011 bol operovaný, prevedená biopsia tumoru, histologické vyšetrenie zo dňa 26. 08. 2011 potvrdilo chondroblastický osteosarkóm. Od 01. 09. 2011 bola započatá onkologická liečba, bol konzultovaný hlavným odborníkom pre ortopédiu Slovenskej republiky, ktorý navrhol amputáciu v oblasti stehna, s ktorou však rodičia nesúhlasili. V novembri 2011 bol konzultovaný vo Všeobecnej nemocnici vo Viedni so záverom možnej záchranej operácie, ktorá bola realizovaná dňa 13. 01. 2012 - prevedená široká resekcia tumoru, distálneho femuru, ako aj rekonštrukcia strednej a distálnej časti femuru. Od 22. 01. 2012 pokračoval v adjuvantnej chemoterapii až do júla 2012, kedy bola onkologická liečba ukončená. V septembri 2013 boli CT vyšetrením potvrdené metastázy do pľúc vpravo, prevedená thorakotómia, revízia a odstránenie metastáz z dolného laloka pľúc vpravo. V roku 2014 potvrdená metastáza v oblasti ľavých pľúc, následne 18. 04. 2014 prevedená thorakotómia vľavo a odstránenie metastázy. Pooperačne absolvoval 4 cykly chemoterapie, ktorá bola ukončená v júli 2014. V decembri 2014 bola potvrdená lokálna recidíva ochorenia v oblasti femuru vľavo. Od 14. 01. 2015 do 16. 01. 2015 bol hospitalizovaný vo Východoslovenskom onkologickom ústave, oddelenie klinickej onkológie, kde mu bol aplikovaný prvý cyklus predoperačnej chemoterapie, vo februári 2015 absolvoval druhý cyklus chemoterapie a následne 13. 03. 2015 mu bola realizovaná exartikulácia ľavej dolnej končatiny vo Viedni. Naďalej je v pravidelnej dispenzárnej starostlivosti onkológa. Ide o pacienta po amputácii ľavej dolnej končatiny v IV. štádiu ochorenia s opakovanými recidívami ochorenia s vysokým metastatickým potenciálom. Stav je trvalý, jeho zdravotný stav je nezlepšený. Je naďalej invalidný na účely ustanovenia § 70 ods. 2 zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 80%. Na účely ustanovenia § 70 ods. 1 zákona bol uznaný invalidným s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 80% od

17. 08. 2011, dátumom prijatia na hospitalizáciu na Kliniku úrazovej chirurgie, kedy bol zobrazovacími metódami potvrdený expanzívny proces v oblasti distálneho femuru vľavo.

18. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení platnom a účinnom k momentu dodatočného zaplatenia poistného, t. j. ku dňu 25. 02. 2019 poistenec podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá je nemocensky poistená, dôchodkovo poistená alebo poistená v nezamestnanosti podľa tohto zákona.

19. Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia poistenec podľa tohto zákona je na účely dôchodkového poistenia aj fyzická osoba, ktorá získala obdobie dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 2, 4 a 5.

20. Podľa § 9 ods. 1 písm. b) bod 1 citovaného zákona nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona je dieťa po skončení povinnej školskej dochádzky, najdlhšie do dovŕšenia 26 rokov veku, ak sa sústavne pripravuje na povolanie.

21. Podľa § 60 ods. 5 citovaného zákona obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie podľa ustanovenia § 142 ods. 3, za ktoré bolo dodatočne zaplatené poistné na dôchodkové poistenie.

22. Podľa § 142 ods. 3 písm. d) citovaného zákona poistné na dôchodkové poistenie sa môže zaplatiť aj dodatočne za obdobie, počas ktorého sa fyzická osoba sústavne pripravovala na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole po dovŕšení 16 rokov veku.

23. Podľa § 70 ods. 1 citovaného zákona. poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

24. Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia fyzická osoba má nárok na invalidný dôchodok aj vtedy, ak sa stala invalidnou v období, v ktorom je nezaopatreným dieťaťom a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt. Nárok na invalidný dôchodok tejto fyzickej osobe vzniká najskôr odo dňa dovŕšenia 18 rokov veku. Nárok na invalidný dôchodok má aj fyzická osoba, ktorá sa stala invalidnou počas doktorandského štúdia v dennej forme, nedovŕšila 26 rokov veku a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

25. Podľa § 71 ods. 1 citovaného zákona poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

26. Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

27. Podľa § 72 ods. 1 písm. a) citovaného zákona počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku po a) do 20 rokov je menej ako jeden rok.

28. Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity.

29. Podľa § 73 ods. 2 citovaného zákona suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70%, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty, § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

30. Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia suma invalidného dôchodku fyzickej osoby uvedenej v § 70 ods. 2, ktorá má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%, sa určí ako súčin osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku

dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty, § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako. Osobný mzdový bod sa určuje na hodnotu 0,67.

31. Podľa ods. 4 citovaného zákonného sumy invalidného dôchodku fyzickej osoby uvedenej v § 70 ods. 2, ktorá má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70%, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti tejto fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť, osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty, § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako. Na určenie osobného mzdového bodu platí odsek 3 druhá veta rovnako.

32. Podľa 112 ods. 1 citovaného zákona dávka sa prizná alebo zvýši odo dňa, od ktorého dávka alebo jej zvýšenie patrí, najviac tri roky spätne odo dňa zistenia, že sa dávka priznala alebo vyplácala v nižšej sume, ako patrí, alebo najviac tri roky spätne od uplatnenia nároku na dávku alebo nároku na jej zvýšenie, ak sa dodatočne zistí, že sa dávka:

- a) priznala v nižšej sume, ako patrí,
- b) vypláca v nižšej sume, ako patrí,
- c) odoprela neprávom alebo,
- d) priznala od neskoršieho dátumu, než od ktorého patrí.

33. Podľa ods. 4 citovaného zákonného ustanovenia výplata dávky sa zastaví, uvoľní alebo sa dávka vypláca v nižšej sume alebo vo vyššej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky.

34. Správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne) prekračuje jej zverenú právomoc a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe, či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu, ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi.

35. Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní. Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy pri zisťovaní skutkového stavu. Jeho úlohou je preskúmať ich rozhodnutia, či príslušné orgány verejnej správy pri riešení konkrétnych otázok, vymedzených žalobou, rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Úlohou súdu je posudzovať, či si orgán verejnej správy zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie obsahovalo zákonom predpísané náležitosti. Zákonnosť rozhodnutia je podmienená zákonnosťou postupu orgánu verejnej správy predchádzajúceho vydaniu rozhodnutia (záver NS SR spis. zn. 2 Sžo32/2014).

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky už prostredníctvom svojej rozhodovacej činnosti (napr. rozsudok sp. zn. 1So/59/2012 zo dňa 13. 08. 2013) zdôraznil, že nielen správny orgán v ďalšej svojej rozhodovacej činnosti, ale aj prvostupňový správny orgán pri súdnom prieskume napadnutých rozhodnutí správnych orgánov je zaťažený povinnosťou zohľadniť právne názory vyslovené Najvyšším súdom SR v jeho predchádzajúcej rozhodovacej činnosti a ktoré sú mu nepochybne známe či už z iniciatívy účastníkov alebo ako oficiality jeho činnosti, nakoľko tieto sú v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky záväzné nielen pre jeho adresáta, t. j. pre správny orgán, ale aj pre konajúci krajský súd.

37. K prelomeniu záväznosti právneho názoru už vysloveného odvolacím súdom musí nižší správny súd, ako aj správne orgány výslovne uviesť argumentáciu, ktorá by takýto postup ústavno-konformným spôsobom odôvodňovala, t. j. mala by vychádzať najmä zo zásadnej zmeny právneho prostredia

(legislatívne zásahy zákonodarcu akceptované v demokratickej spoločnosti, resp. judikatúrny zlom vyvolaný rozhodovacou činnosťou ústavného alebo medzinárodného súdneho orgánu), či zo zistenia odlišného skutkového stavu. Ak tak neurobí, potom svojím postupom vyvoláva vadu, ktorá má podstatný vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, lebo porušuje zásadu legitímneho očakávania účastníka.

38. Správny súd preskúmal správnu žalobou napadnuté rozhodnutia žalovanej Sociálnej poisťovne Bratislava (ústredia i generálneho riaditeľa) a tiež konanie, ktoré ich vydaniu predchádzalo nielen v medziach podanej žaloby, ale aj nad jej rámec, keďže ide o žalobu v sociálnej veci (§ 199 a nasl. SSP), ktorú posudzuje správny súd neformálne (§ 202 ods. 2 SSP) a pri prejednávaní ktorej správny súd žalobnými bodmi viazaný nie je (§ 203 ods. 2 SSP) a dospel k záveru, že vo veci konajúce správne orgány nepostupovali v súlade s platnou právnou úpravou, a preto aj preskúmané rozhodnutia nemožno považovať za zákonné.

39. Vyhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i v ich vzájomných súvislostiach správny súd konštatuje, že v danom prípade nebolo sporné, že žalobca bol uznaný za invalidného na základe posúdenia jeho zdravotného stavu na zisťovacej lekárskej prehliadke posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice dňa 08. 08. 2012, podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, na účely § 70 ods. 2 citovaného zákona, a to na základe ustálenia rozhodujúceho zdravotného postihnutia tak, ako to vyplýva z citovaného posudku, pričom presný dátum vzniku invalidity určený nebol, keďže jeho invalidita vznikla v čase jeho nezaopatrenosti, keď bol študentom strednej školy, čo vyplýva aj z potvrdenia Hotelovej akadémie v Košiciach zo dňa 20. 06. 2012. Na základe citovaného posudku o zdravotnom stave bol žalobcovi rozhodnutím žalovanej zo dňa 05. 09. 2012 priznaný invalidný dôchodok od 17. 08. 2011 podľa ustanovenia § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení s tým, že v čase zisťovacej lekárskej prehliadky konanej dňa 08. 08. 2021 nebol poistencom, pretože nezískal ani jeden deň obdobia dôchodkového poistenia. Sporným nebolo ani to, že žalobca dodatočne dňa 25. 02. 2019 zaplatil poistné na dôchodkové poistenie v zmysle § 142 ods. 3 písm. d) zákona o sociálnom poistení za obdobie od 01. 01. 2010 do 31. 12. 2010.

40. Úlohou správneho súdu v tomto konaní bolo posúdiť, či dodatočné zaplatenie poistného žalobcom dňa 25. 02. 2019 za obdobie od 01. 01. 2010 do 31. 12. 2010, pri zohľadnení dátumu vzniku jeho invalidity podľa odborného posudku zo dňa 04. 06. 2019 (17. 08. 2011), zakladá jeho nárok na priznanie invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 o sociálnom poistení a či má toto dodatočné zaplatenie poistného žalobcom vplyv na sumu priznaného invalidného dôchodku.

41. Doplatenie poistného za doby uvedené v § 142 ods. 3 zákona o sociálnom poistení je skutočnosťou, s ktorou tento zákon spája získanie „obdobia dôchodkového poistenia dodatočným zaplatením poistného“ ako osobitný druh obdobia dôchodkového poistenia popri období povinného dôchodkového poistenia a období dobrovoľného dôchodkového poistenia.

42. Keďže invalidita žalobcu vznikla dňom 17. 08. 2011 a k tomuto dňu pred doplatením poistného nezískal obdobie povinného dôchodkového poistenia ani obdobie dobrovoľného dôchodkového poistenia, ani obdobie dôchodkového poistenia podľa § 142 ods. 3 písm. d) zákona, žalovaná mu rozhodnutím zo dňa 05. 09. 2012 č. XXX XXX XXXX X, podľa § 70 ods. 2 a § 82 zákona o sociálnom poistení od 17. 08. 2011 priznala invalidný dôchodok v sume zistenej podľa § 73 ods. 3 zákona, vychádzajú z priemerného osobného mzdového bodu 0,67, t. j. v súlade so zákonom.

43. Po vzniku invalidity však žalobca dodatočne dňa 25. 02. 2019 doplatil poistné za obdobie dôchodkového poistenia uvedené v § 142 ods. 3 písm. d) zákona, teda za obdobie pred vznikom invalidity (17. 08. 2011) od 01.01.2010 do 31.12.2010, ktoré nie je kratšie ako jeden rok. Na základe dodatočného zaplatenia tohto poistného žalobca dňom 25. 02. 2019 nadobudol status poistenca v období pred vznikom invalidity, čo zakladá jeho nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Podľa názoru súdu mu preto od uvedeného dátumu patrí invalidný dôchodok v sume určenej podľa § 73 ods. 1 v spojení s § 112 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Doplatenie poistného za obdobie dôchodkového poistenia pred vznikom invalidity je totiž potrebné považovať za zmenu skutočností rozhodujúcich pre výšku dôchodku podľa § 112 cit. zákona. Napadnuté rozhodnutia vo veci konajúcich správnych orgánov o zamietnutí žiadosti žalobcu o priznanie invalidného dôchodku žalobcovi podľa ustanovenia § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení je preto podľa správneho súdu založené na nesprávnom právnom posúdení, keďže tieto vychádzali zo záveru o nemožnosti dodatočne získať

status poistenca dodatočným zaplatením poistného za obdobie pred zisťovacou lekárskou prehliadkou, ktorý nemá oporu v platnej právnej úprave. Záver o nadobudnutí statusu poistenca vo vzťahu k osobe žalobcu v období pred vznikom invalidity v dôsledku dodatočného zaplatenia poistného žalobcom za obdobie od 01. 01. 2010 do 31. 12. 2010, teda za obdobie podľa ustanovenia § 142 ods. 3 písm. d) zákona o sociálnom poistení, čo je obdobie pred vznikom invalidity, a čo je obdobie nie kratšie ako jeden rok, je súladné so závermi rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. 06. 2019, spis. zn. 9Sk/18/2018, v skutkovo aj právne obdobnej veci, na ktorý poukázal aj žalobca, pričom správny súd nezistil žiadne také okolnosti, ktoré by odôvodňovali odklon od tohto záveru. Rovnaký záver je možné vyvodiť z odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spis. zn. 9So/127/2009, podľa ktorého: „Pre nové rozhodnutie odporkyne vo veci dôchodkovej dávky je potrebné, aby bol určený presný deň vzniku invalidity, čo môže určiť na základe podkladov iba príslušný posudkový orgán a následne musí odporkyňa skúmať, či dodatočne zaplatené poistné navrhovateľom má vplyv na priznanie invalidného dôchodku, teda, či bolo poistné zaplatené za obdobie pred vznikom invalidity alebo až po tomto dni. Následne bude potom môcť rozhodnúť o tom, či navrhovateľovi patrí invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 alebo § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení a či jeho výška bola správne určená podľa § 73 ods. 2 alebo podľa § 73 ods. 3 zákona o sociálnom poistení.“

44. Vychádzajúc z uvedeného keďže žalobca získal status poistenca za obdobie od 01. 01. 2010 do 01. 12. 2010, t. j. za obdobie pred vznikom invalidity, avšak po skončení povinnej školskej dochádzky v dôsledku dodatočného zaplatenia poistného dňom 25. 02. 2019, pri ustálenej miere poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 80% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou mu svedčí právo na invalidný dôchodok od momentu dodatočného zaplatenia poistného v sume, určenej podľa § 73 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

45. Dodatočné zaplatenie poistného na dôchodkové poistenie realizované žalobcom založilo u neho status poistenca v období pred vznikom jeho invalidity a prostredníctvom tohto dodatočného zaplatenia poistného žalobca aj získal potrebnú dobu dôchodkového poistenia, v danom prípade nie kratšiu ako jeden rok podľa ustanovenia § 142 ods. 3 písm. d) v spojení s ustanovením § 60 ods. 5 písm. a) zákona o sociálnom poistení.

46. Správny súd po preskúmaní žalobou napadnutých rozhodnutí žalovanej dospel k záveru, že tieto s poukazom na už uvedené vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci, preto ich v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP, bez nariadenia pojednávania, za splnenia podmienok, stanovených v § 107 SSP v spojení s § 137 ods. 4 SSP, zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

47. Úlohou žalovanej v ďalšom konaní bude v intenciách uvedeného právneho názoru správneho súdu i ustálenej judikatúry znovu posúdiť žalobcom uplatnený nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a jeho výpočet podľa § 73 ods. 2 cit. zákona a vo veci vydať rozhodnutie s tým, že s tým, že v zmysle ustanovenia § 191 ods. 6 SSP je orgán verejnej správy v ďalšom konaní právnym názorom súdu viazaný.

48. O trovách konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 167 ods. 1 SSP, v zmysle ktorého úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanej právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

49. V súlade s ustanovením § 175 ods. 2 SSP o výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať kasačnú sťažnosť v lehote do 1 mesiaca odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť:

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh) (§ 445 ods. 1 SSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne mu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa ustanovenia § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že :

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o
- j) kasačnej sťažnosti alebo
- k) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v ustanovení § 440 ods. 1 písm. g) až i) Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Uvedená povinnosť neplatí, ak:

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c) a d) (v sociálnych veciach a veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci. (§ 449 ods. 1, 2 SSP)